Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0131

2023 ir 2024 m. Komisijos ataskaitos dėl Moldovos

2025 m. birželio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2023 ir 2024 m. Komisijos ataskaitų dėl Moldovos (2025/2025(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 30 d. Komisijos komunikatą „2024 m. komunikatas dėl ES plėtros politikos“ (COM(2024)0690) ir prie jo pridėtą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „2024 m. ataskaita dėl Moldovos Respublikos“ (SWD(2024)0698),

– atsižvelgdamas į 2022 m. birželio 17 d. Komisijos nuomonę dėl Moldovos Respublikos (toliau – Moldova) paraiškos dėl narystės Europos Sąjungoje (COM(2022)0406) ir 2023 m. vasario 6 d. bendrą tarnybų darbinį dokumentą dėl asociacijos įgyvendinimo ataskaitos dėl Moldovos Respublikos (SWD(2023)0041),

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/535, kuriuo nustatoma Moldovos Respublikos reformų ir ekonomikos augimo priemonė[1],

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Moldovos,

– atsižvelgdamas į 2023 m. vasario 1 d. Komisijos analitinę ataskaitą dėl Moldovos teisės aktų suderinimo su ES *acquis* (SWD(2023)0032),

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 9 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Moldovos Respublikos reformų ir ekonomikos augimo priemonė (COM(2024)0469),

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 9 d. Komisijos komunikatą dėl Moldovos ekonomikos augimo plano (COM(2024)0470),

– atsižvelgdamas į 2024 m. gruodžio 17 d. Tarybos išvadas dėl plėtros,

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 25–27 d. vykusį Užsienio reikalų

---

[1] OL L, 2025/535, 2025 3 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

komiteto delegacijos vizitą į Moldovą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A10-0096/2025),

A. kadangi po to, kai 2022 m. kovo 3 d. Moldova pateikė paraišką dėl narystės ES, 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Taryba jai suteikė šalies kandidatės statusą, o vėliau 2023 m. gruodžio 14 d. nusprendė pradėti stojimo derybas;

B. kadangi 2024 m. birželio mėn. buvo pradėtos derybos dėl Moldovos stojimo į ES;

C. kadangi 2024 m. spalio 20 d. Moldovoje buvo surengtas referendumas ir, nepaisant įvairių formų manipuliacinio kišimosi siekiant destabilizuoti šalį, neteisėto politinių subjektų finansavimo, dezinformacijos kampanijų ir kibernetinių išpuolių, jame buvo pasisakyta už stojimo į ES įtvirtinimą šalies Konstitucijoje;

D. kadangi asociacijos susitarimas[1], kuris apima išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę (AS /IVLPE), toliau yra ES ir Moldovos politinės asociacijos ir ekonominės integracijos pagrindas ir kadangi nuolat vykdomas šių dviejų šalių politinis bei ekonominis dialogas;

Pažanga vykdant su stojimu į ES susijusias reformas, visų pirma teisinės valstybės ir valdymo srityse

1. giria Moldovą už jos pavyzdinį įsipareigojimą ir nuolatinę pažangą su stojimu į ES susijusių reformų srityje, nepaisant didelių vidaus ir išorės iššūkių, pavyzdžiui, plataus masto Rusijos agresijos karo, – dėl to stojimo derybas buvo galima pradėti 2024 m. birželio mėn., praėjus pusmečiui nuo atitinkamo 2023 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimo ir tik dviem metams po to, kai šalis 2022 m. kovo 3 d. pateikė prašymą dėl narystės Europos Sąjungoje;

2. pripažįsta, kad prasidėjo naujas ES ir Moldovos santykių etapas: vis intensyviau bendradarbiaujama, laipsniškai derinama su ES *acquis* visose politikos srityse ir daroma pažanga integracijos į ES kelyje; teigiamai vertina pažangą, padarytą vykdant dvišalę *acquis* peržiūrą nuo 2024 m. liepos mėn., kai ji buvo pradėta, ir tai, kad neseniai baigta 1 derybų skyrių grupės (Pagrindiniai principai) ir 2 derybų skyrių grupės (Vidaus rinka) peržiūra; giria ir remia Moldovos vyriausybę už jos siekį ateinančiais mėnesiais pradėti derybas dėl 1 derybų skyrių grupės (Pagrindiniai principai), 2 derybų skyrių grupės (Vidaus rinka) ir 6 derybų skyrių grupės (Išorės santykiai), ir siekį iki

---

[1] Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimas (OL L 260, 2014 8 30, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

2025 m. pabaigos užbaigti visų derybų skyrių grupių *acquis* peržiūrą; ragina Komisiją sustiprinti savo paramą Moldovos vyriausybei siekiant užtikrinti sėkmingą šių pagrindinių tikslų pasiekimą; ragina Tarybą priimant sprendimus dėl Moldovos derybų proceso laikytis nuopelnais grindžiamo požiūrio; apgailestauja dėl to, kad stojimo į ES procesas verčiamas dvišaliu procesu, ir dėl jo instrumentalizavimo, pvz., dėl Vengrijos vyriausybės prieštaravimo pradėti derybas dėl 1, 2 ir 6 derybų skyrių grupių, nes tai lėmė atidėtas derybas ir padėjo Rusijai siekti tikslo trukdyti regiono integracijai į Europą;

3. mano, jog tam, kad Moldova gebėtų konsoliduoti savo dabartinę pažangą vykdant su stojimu į ES susijusias reformas ir išlaikytų didelio užmojo tempą siekdama narystės ES, po 2025 m. rudenį vyksiančių rinkimų reikės užtikrinti tvirtą ir tikrą parlamento daugumos paramą;

4. pažymi, kad ir 2024 m. spalio 20 d. surengtame konstituciniame referendume dėl integracijos į ES, ir 2024 m. spalio 20 d. bei 2024 m. lapkričio 3 d. surengtuose prezidento rinkimuose patvirtinta, kad dauguma Moldovos žmonių remia šalies tikslą tapti ES nare ir reikiamas proeuropietiškas reformas; pabrėžia, kad šis referendumas ir rinkimai buvo surengti profesionaliai ir su išskirtiniu pareigos jausmu bei atsidavimu, nepaisant Rusijos ir jos įgaliotinių vykdytos masinės hibridinės kampanijos, per kurią buvo naudojamos įvairios priemonės, pavyzdžiui, strateginis socialinių tinklų panaudojimas, DI sukurtas turinys, „nutekinti“ suklastoti dokumentai bei bauginimai, ir kuri apėmė įvairių formų manipuliacinį kišimąsi siekiant destabilizuoti šalį, neteisėtą politinių subjektų finansavimą, balsų pirkimą, įskaitant Rusijos vykdytą kai kurių Kišiniovo metropolijos ir visos Moldovos dvasininkų instrumentalizavimą, dezinformacijos kampanijas ir kibernetinius išpuolius; primena, kad šiais išpuoliais buvo įgyvendinamos keturios pagrindinės strategijos: suskaidyti visuomenę, deligitimizuoti institucijas, diskredituoti demokratinius veikėjus ir skatinti Rusijos įtaką; teigiamai vertina 2024 m. konstitucinio referendumo rezultatą – šalies konstitucijoje įtvirtintas įsipareigojimas įstoti į ES; griežtai smerkia vis dažnesnius Rusijos, prorusiškų oligarchų ir Rusijos remiamų vietinių įgaliotinių bandymus destabilizuoti Moldovą, sėti nesutarimus Moldovos visuomenėje ir sužlugdyti šalies siekį įstoti į ES vykdant hibridinius išpuolius, instrumentalizuojant energijos tiekimą, skleidžiant dezinformaciją, vykdant manipuliavimo ir bauginimo kampanijas, nukreiptas prieš pilietinės visuomenės organizacijas ir nepriklausomą žiniasklaidą;

5. pažymi, kad 2025 m. rugsėjo 28 d. vyksiantys parlamento rinkimai bus nepaprastai svarbūs siekiant, kad Moldova toliau laikytųsi integracijos į ES krypties; yra susirūpinęs dėl piktavališko užsienio, visų pirma Rusijos, kišimosi ir hibridinių išpuolių galimo suintensyvėjimo prieš rinkimus; ragina ES didinti savo paramą, įskaitant finansinę ir techninę paramą, Moldovos vyriausybės

pastangoms kovoti su tokiu kišimusi į šalies demokratinį procesą, be kita ko, nustatant papildomas sankcijas, pratęsiant ir konsoliduojant ES partnerystės misijos (EUPM) Moldovoje įgaliojimus bei išteklius ir teikiant jai papildomą paramą, taip pat dalijantis ekspertinėmis žiniomis užsienio vykdomo manipuliavimo informacija ir kišimosi (FIMI), priešinimosi hibridinėms grėsmėms ir atsparumo didinimo srityse; taip pat ragina Moldovos valdžios institucijas ir ES dėti daugiau pastangų remiant nepriklausomą žiniasklaidą ir už demokratiją pasisakančią pilietinę visuomenę, kad žurnalistai nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis galėtų kovoti su užsienio vykdomu manipuliavimu informacija ir kišimusi bei stiprinti skaitmeninį raštingumą;

6. pabrėžia, kokia svarbi yra strateginė komunikacija siekiant demaskuoti Rusijos propaguojamus melagingus naratyvus apie ES ir jos politiką bei kovoti su jais ir kaip svarbu akcentuoti konkrečią trumpalaikę ir ilgalaikę stojimo į ES naudą visiems Moldovos žmonėms, ypač daug dėmesio skiriant tokiems regionams kaip Gagauzija, taip pat nepalankioje socialinėje ir ekonominėje padėtyje esančioms kaimo vietovių bendruomenėms; ragina ES didinti savo paramą Moldovai šioje srityje;

Socialinės ir ekonominės reformos

7. teigiamai vertina Komisijos parengtą Moldovos ekonomikos augimo planą, kuriuo siekiama remti Moldovos socialines ir ekonomines bei su pagrindiniais principais susijusias reformas ir didinti galimybes patekti į ES bendrąją rinką; palankiai vertina Moldovos reformų ir ekonomikos augimo priemonę, kuria grindžiamas ekonomikos augimo planas ir kurios vertė siekia 2,02 mlrd. EUR, – tai yra didžiausias ES finansinės paramos Moldovai paketas nuo jos nepriklausomybės; pabrėžia, kad pagal šią priemonę Moldovai suteikiama 520 mln. EUR negrąžintinos paramos ir ne daugiau kaip 1,5 mlrd. EUR paskolų su 18 proc. išankstinio finansavimo norma, o tai rodo, kad ES pripažįsta, jog būtina skubiai remti Moldovos reformas bei atsparumą; ragina Komisiją remti Moldovos valdžios institucijas įgyvendinant būtiną reformų darbotvarkę, kad būtų veiksmingai panaudotos šios priemonės lėšos, užtikrinant, kad šios paramos naudą greitai pajustų Moldovos piliečiai; nekantriai laukia žadėto reformų ir ekonomikos augimo priemonės poveikio Moldovai vertinimo, kuris turi būti parengtas per tris mėnesius nuo atitinkamo reglamento priėmimo dienos kaip Komisijos tarnybų darbinis dokumentas;

8. ragina Komisiją kitoje ES daugiametėje finansinėje programoje numatyti pakankamai Moldovai skirtų pasirengimo narystei lėšų, taip pat pradėti rengti Moldovą, kad ji, kaip nauja ES šalis kandidatė, būtų pasiruošusi veiksmingai panaudoti būsimas pasirengimo narystei lėšas;

9. pakartoja, kad Moldovos žmonių parama Europos integracijai gali

būti padidinta, jei bus apčiuopiamai pagerinti jų pragyvenimo šaltiniai, sustiprinant valstybės institucijas ir viešąjį administravimą, kad būtų veiksmingai panaudotas projektų finansavimas ir įgyvendintas ES *acquis* bei užtikrintas jo vykdymas, sukuriant tvirtą gerovės sistemą ir kovojant su korupcija bei oligarchų įtaka, taip pat užtikrinant atskaitomybę; ragina Moldovos valdžios institucijas toliau užtikrinti prasmingą pilietinės visuomenės organizacijų, diasporos, pažeidžiamų grupių ir socialinių partnerių, be kita ko, profesinių sąjungų, įsitraukimą siekiant stiprinti pasitikėjimą demokratinėmis institucijomis ir procesais bei didinti visuomenės paramą su stojimu į ES susijusioms reformoms;

10. pabrėžia pilietinės visuomenės organizacijų svarbą stebint valdymą ir pažangą vykdant su ES susijusias reformas, skatinant skaidrumą, ginant žmogaus teises ir kovojant su dezinformacija bei piktavališka išorės įtaka, kurią daro prieš reformas nusiteikę politiniai veikėjai ir Rusijos įgaliotieji subjektai;

11. ragina vykdyti visapusiškas socialinės politikos reformas, kuriomis būtų siekiama mažinti skurdą ir nuolatinę didelio masto emigraciją, didinti sveikatos priežiūros aprėptį, stiprinti visuomenės švietimą, gerinti darbo sąlygas ir kurti tinkamas socialinės apsaugos sistemas; pabrėžia, kad ekonominė plėtra turi būti įtrauki ir tvari, suteikianti galimybių mažosioms ir vidutinėms įmonėms; pabrėžia, kad siekiant sumažinti regionų skirtumus ir išsaugoti socialinę sanglaudą reikia tikslinių socialinių investicijų į Moldovos jaunimą bei kaimo vietoves;

12. ragina ypač daug dėmesio skirti Moldovos dalyvavimui ES socialinėse, švietimo ir kultūros programose, kad būtų skatinama socialinė konvergencija, inovacijos bei technologinė pažanga;

13. ragina Moldovą įgyvendinti reformų darbotvarkę, kurioje apibrėžtos pagrindinės socialinės, ekonominės ir su pagrindiniais principais susijusios reformos, kuriomis siekiama paspartinti Moldovos ekonomikos augimą ir konkurencingumą bei jos konvergenciją su ES remiantis geresniu AS /IVLPE įgyvendinimu;

14. primygtinai ragina paspartinti laipsnišką Moldovos integraciją į ES ir bendrąją rinką toliau derinant jos teisinę ir reguliavimo sistemą su ES *acquis* ir asocijuotosios šalies teisėmis prijungiant šalį prie daugiau ES programų bei iniciatyvų, be kita ko, suteikiant Moldovos pareigūnams ir ekspertams stebėtojo statusą atitinkamose ES įstaigose, nes tai duotų apčiuopiamos socialinės ir ekonominės naudos dar prieš šaliai oficialiai įstojant į ES; sveikina Moldovą su tuo, kad ji buvo įtraukta į bendros mokėjimų eurais erdvės mokėjimo schemų geografinę taikymo sritį, nes taip sudaromos palankesnės sąlygos atlikti pervedimus eurais ir mažinamos Moldovos piliečių bei įmonių išlaidos; palankiai vertina tai, kad į atnaujintą ES ir Moldovos asociacijos susitarimą įtraukta nuostata dėl tarptinklinio ryšio liberalizavimo; palankiai vertina pastarojo meto Moldovos pažangą perkeliant ES tarptinklinio ryšio ir telekomunikacijų *acquis* į

nacionalinę teisę ir pritaria greitam sprendimui dėl Moldovos įtraukimo į ES tarptinklinio ryšio savo šalies kainomis erdvę; ragina paslaugų teikėjus gera valia bendradarbiauti su Moldovos valdžios institucijomis įgyvendinant tarptinklinio ryšio savo šalies kainomis principą;

15. palankiai vertina tai, kad 2024 m. liepos mėn. atnaujintos laikinos ES prekybos liberalizavimo priemonės, siekiant remti Moldovos ekonomiką ir kompensuojant prekybos nuostolius dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą ir jos nedraugiškos politikos Moldovos atžvilgiu; ragina ES sparčiai imtis reikšmingų veiksmų siekiant nuolatinio jos tarifinių kvotų liberalizavimo, kad būtų užtikrintas prognozuojamumas ir padidintas šalies patrauklumas investuotojams;

16. pažymi, kad dėl pastarojo meto JAV administracijos sprendimo sustabdyti paramą pilietinei visuomenei, nepriklausomai žiniasklaidai, pagrindinėms reformoms ir infrastruktūros projektams Moldovoje atsirado papildomų neatidėliotinų poreikių, dėl kurių daugiau prisidėti turės ES; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją padidinti finansavimą ES demokratijos rėmimo priemonėms, pvz., Europos demokratijos fondui, ir kitiems svarbiems projektams, kuriuos iki šiol finansavo JAV tarptautinio vystymosi agentūra (USAID) ir kitos JAV agentūros;

Žmogaus teisės

17. atkreipia dėmesį į Moldovos pažangą siekiant lyčių lygybės, įskaitant tai, kad ji priėmė 2023–2027 m. moterų ir vyrų lygybės skatinimo ir užtikrinimo programą, ir ragina ją toliau dėti pastangas šioje srityje, visų pirma siekiant sumažinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, kovoti su stereotipais, diskriminacija ir smurtu dėl lyties, taip pat didinti moterų atstovavimą politikoje ir versle;

18. teigiamai vertina Moldovos valdžios institucijų pastangas kovoti su smurtu prieš moteris ir gerinti smurtą patyrusių asmenų apsaugą, visų pirma tai, kad priimta 2023–2027 m. nacionalinė smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo programa; pažymi, kad vis dėlto dar nejuntamas šių pastangų poveikis, todėl ragina sukurti daugiau prieglaudų smurtą šeimoje patyrusiems asmenims, užtikrinti, kad teisingumo sistema skirtų pakankamai dėmesio smurtui prieš moteris, ir keisti politiką bei intensyviau didinti vyrų informuotumą apie smurtą dėl lyties;

19. ragina Moldovos vyriausybę dėti daugiau pastangų, be kita ko, veiksmingai įgyvendinant savo teisinę sistemą, siekiant kovoti su rasine diskriminacija, marginalizacija, rasistine neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimais, nukreiptais prieš etninių mažumų grupes, įskaitant romus;

20. giria Moldovą už jos pastarųjų metų pastangas stiprinti LGBTIQ+ bendruomenės teises;

21. ragina Moldovos vyriausybę visapusiškai suderinti savo teisės aktus dėl asmenų su negalia teisių su ES *acquis* ir spręsti sisteminę problemą dėl intelekto negalią turinčių vaikų apgyvendinimo psichiatrinėse įstaigose;

Energetika, aplinka ir susisiekimas

22. smerkia Rusiją už tai, kad ji prieš Moldovą instrumentalizuoja energiją, paskutinį kartą – 2025 m. sausio 1 d. sustabdydama dujų tiekimą Padniestrės regionui, pažeisdama sutartinius įsipareigojimus ir taip regione sukeldama sunkią krizę; palankiai vertina Komisijos nedelsiant pateiktą pasiūlymą dėl visapusiškos energetinės nepriklausomybės ir atsparumo strategijos bei jos 250 mln. EUR vertės paramos priemonių rinkinį, kuriais bus sumažintos Moldovos vartotojų sąskaitos už energiją, be kita ko, Padniestrės regione, bus padėta Moldovai atsijungti nuo Rusijos energijos tiekimo ir integruoti Moldovą į ES energijos rinką; pabrėžia, kad ES ir Moldovos valdžios institucijos turi veiksmingai informuoti apie didelį ES paramos priemonių rinkinį, kuriuo siekiama įveikti Moldovos energetikos krizę;

23. palankiai vertina Moldovos energetikos sektoriaus suderinimą su ES *acquis*; ragina Moldovos vyriausybę toliau dėti pastangas, pasitelkiant ES paramą, kuri apima pagal Moldovos reformų ir ekonomikos augimo priemonę numatytas priemones, siekiant įvairinti dujų ir elektros tiekimo maršrutus, plėtoti jungtis, didinti energijos vartojimo efektyvumą ir savo nacionalinius gamybos bei kaupimo pajėgumus, taip pat daryti pažangą visapusiškai integruojantis į ES energijos rinką, kad būtų užtikrintas Moldovos energetinis saugumas ir atsparumas; pabrėžia, kad svarbu iki 2025 m. pabaigos užbaigti Vulkeneščio–Kišiniovo 400 kV antžeminę elektros energijos tiekimo liniją, kad būtų sumažinta Moldovos priklausomybė nuo energijos infrastruktūros Padniestrės regione; ragina ES sutelkti reikiamus išteklius siekiant padėti kompensuoti USAID paramos Moldovos energetikos sektoriui nutraukimą;

24. giria Moldovos vyriausybę už jos pažangą mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro, didinant energijos vartojimo efektyvumą ir pereinant prie žaliosios ekonomikos, be kita ko, siekiant iki 2030 m. padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį iki 30 proc.; ragina ES ir jos valstybes nares toliau teikti Moldovos partneriams finansinę paramą ir ekspertines žinias šioje srityje; teigiamai vertina 2023 m. priimtą Moldovos nacionalinę prisitaikymo prie klimato kaitos programą iki 2030 m. ir jos veiksmų planą šiuo tikslu; ragina Moldovos vyriausybę priimti ir pradėti įgyvendinti savo 2025–2030 m. nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą; pažymi, kad svarbu įgyvendinti įsipareigojimus pagal Energijos bendrijos dekarbonizacijos veiksmų gaires ir įgyvendinti Stebėsenos, ataskaitų teikimo, tikrinimo ir akreditavimo dokumentų rinkinį siekiant pradėti taikyti anglies dioksido apmokestinimą ir suderinti su ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema;

25. mano, kad transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) koridoriaus Baltijos jūra–Juodoji jūra–Egėjo jūra (IX koridorius) išplėtimas įtraukiant Kišiniovo–Konstancos–Varnos–Burgaso maršrutą būtų strateginė investicija į regiono transporto infrastruktūrą, kuri padidintų junglumą ir skatintų ekonomikos augimą, atsižvelgiant į ES plėtrą į Rytus ir galimą teigiamą šio išplėtimo poveikį regiono saugumui bei stabilumui, nes jis būtų pagrindinis NATO logistikos maršrutas ir didintų ES geostrateginį savarankiškumą;

Teisinė valstybė ir geras valdymas

26. pabrėžia, jog siekiant, kad Moldova sėkmingai įgyvendintų demokratines ir su stojimu į ES susijusias reformas, toliau nepaprastai svarbu yra įgyvendinti visapusišką teisingumo reformą; pripažįsta nuolatines Moldovos pastangas sukurti nepriklausomą, nešališką, atskaitingą ir profesionalią teismų sistemą ir iki 2026 m. pabaigos užbaigti tikrinimo procesą; todėl ragina ES toliau aktyviai remti teisingumo reformą ir teisėjų bei prokurorų tikrinimo procesą, įskaitant teisminių institucijų kvalifikuotų darbuotojų pritraukimą, mokymą ir įdarbinimą bei teisminių gebėjimų didinimą;

27. pažymi, kad Moldova padarė pažangą kovos su korupcija ir korupcijos prevencijos srityje, tačiau pabrėžia, kad reikia toliau kovoti su pinigų plovimu; palankiai vertina tai, kad 2024 m. vasario mėn. įsigaliojo 2024–2028 m. Moldovos nacionalinė sąžiningumo ir kovos su korupcija programa; pabrėžia, kad reikia užtikrinti geresnį visų pagrindinių kovos su korupcija ir teisingumo institucijų veiklos koordinavimą, kad būtų įgyvendintos visapusiškos reformos, ir garantuoti, kad jos turėtų pakankamai išteklių bei pajėgumų; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti visuomenės pasitikėjimą vykdomomis reformomis, reikia pasiekti rezultatų vykdant baudžiamąjį persekiojimą ir skelbiant apkaltinamuosius nuosprendžius korupcijos bylose;

28. primena, kad svarbu tęsti tyrimą ir patraukti atsakomybėn asmenis, atsakingus už 2014 m. bankinį sukčiavimą; palankiai vertina tai, kad po ilgų Moldovos valdžios institucijų pastangų Interpolas pagaliau įtraukė vieną iš įtariamų nusikaltėlių Vladimirą Plahotniucą į tarptautiniu mastu ieškomų asmenų sąrašą;

29. palankiai vertina tai, kad 2023 m. Moldova priėmė naują nacionalinę prekybos žmonėmis prevencijos ir kovos su ja strategiją, suderintą su ES *acquis*, ir Moldovos bendradarbiavimą su Europolu kovos su prekyba narkotikais srityje;

30. pareiškia, kad yra pasirengęs toliau remti Moldovos parlamentą vykdydamas abipusiškai sutartą demokratijos rėmimo veiklą, kuria tenkinami institucijos, jos išrinktų narių ir darbuotojų poreikiai; pabrėžia Moldovos parlamento svarbą skatinant viešas diskusijas apie šalies ateitį Europoje ir visose politinėse partijose bei platesnėje visuomenėje siekiant plataus sutarimo dėl su stojimu į ES susijusių

reformų ir jų demokratinio teisėtumo; atkreipia dėmesį į 2025 m. kovo 10 d. sprendimą atidaryti Europos Parlamento biurą Kišiniove siekiant toliau stiprinti Parlamento angažavimąsi Rytų partnerystės regione;

Bendradarbiavimas bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) srityje ir pažanga sureguliuojant Padniestrės konfliktą

31. teigiamai vertina nuoseklų Moldovos bendradarbiavimą užsienio politikos klausimais ir gerokai išaugusį jos politikos suderinimo su ES BUSP pozicijomis ir ribojamosiomis priemonėmis lygį, t. y. nuo 54 proc. 2022 m. iki 86 proc. ragina ją toliau gerinti šį suderinimą, be kita ko, Rusijai taikomų ribojamųjų priemonių srityje, ir tęsti bendradarbiavimą siekiant užkirsti kelią sankcijų Rusijai ir Baltarusijai, susijusių su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą, apėjimui;

32. pabrėžia, kad Moldova labai prisideda prie regioninio ir Europos saugumo, be kita ko, nuo Rusijos agresijos karo pradžios teikdama tvirtą paramą Ukrainai, pavyzdžiui, priimdama Ukrainos karo pabėgėlius, ir prisidėdama prie ES civilinės saugos mechanizmo, pavyzdžiui, dislokuodama gaisrų gesinimo komandas dideliems gamtos gaisrams Graikijoje numalšinti;

33. reiškia paramą EUPM Moldovoje ir ragina valstybes nares skirti reikiamus ekspertus bei finansinius išteklius, nes numatomas galimas hibridinių grėsmių intensyvėjimas; teigiamai vertina tai, kad neseniai iki 2026 m. balandžio mėn. pratęsti EUPM įgaliojimai; ragina Moldovos valdžios institucijas visapusiškai pasinaudoti EUPM ekspertinėmis žiniomis siekiant pagerinti pasirengimą, visų pirma atsižvelgiant į pakartotinį kišimąsi į rinkimus rengiantis 2025 m. rugsėjo 28 d. vyksiantiems parlamento rinkimams; ragina ES pasimokyti iš patirties, įgytos Moldovoje, siekiant apsaugoti rinkimų procesą ir demokratines institucijas pačioje ES; ragina Europos išorės veiksmų tarnybą ir Komisiją naudoti visas turimas ES priemones kovos su hibridinėmis grėsmėmis srityje, kad būtų toliau teikiama parama Moldovai, be kita ko, sparčiai dislokuojant greitojo reagavimo į hibridines grėsmes grupes; palankiai vertina tai, kad įsteigtas Moldovos strateginės komunikacijos ir kovos su dezinformacija centras, skirtas įvairių Moldovos institucijų kovos su užsienio kišimusi veiksmams koordinuoti, ir Nacionalinė kibernetinio saugumo agentūra bei Nacionalinis kibernetinio saugumo inovacijų institutas; pažymi, kad 2023 m. gruodžio mėn. priimtoje Moldovos nacionalinio saugumo strategijoje kaip pagrindinis tikslas akcentuojamas stojimas į ES, o Rusija pirmą kartą įvardijama kaip didelių grėsmių Moldovos saugumui šaltinis; pabrėžia, kad svarbu gerinti Moldovos ir ES bei jos valstybių narių dalijimąsi informacija ir žvalgybos tarnybų bendradarbiavimą grėsmių saugumui klausimais;

34. pakartoja, kad yra visapusiškai įsipareigojęs saugoti Moldovos teritorinį vientisumą ir užtikrinti taikų konflikto sureguliavimą,

grindžiamą Moldovos suverenitetu ir teritoriniu vientisumu atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas;

35. palankiai vertina Komisijos iniciatyvas įtraukti proaktyvią paramą Padniestrės regionui į savo neatidėliotinos paramos energetikos srityje priemonių rinkinius, taip pat Moldovos vyriausybės ir *de facto* Padniestrės regiono valdžios institucijų keitimąsi informacija bei praktinį bendradarbiavimą Rusijos sukeltos energetikos krizės metu; palankiai vertina pažangą, padarytą vykdant Tiraspoliui nustatytas sąlygas, atsižvelgiant į neseniai sudarytą dujų tranzito susitarimą, ir ragina visapusiškai įgyvendinti šias sąlygas, įskaitant tai, kad Tiraspolis turi paleisti visus politinius kalinius ir likviduoti likusius neteisėtus kontrolės punktus;

36. teigiamai vertina didelį Moldovos norą prisidėti prie ES bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) ir tai, kad Moldova yra pirmoji šalis, pasirašiusi saugumo ir gynybos partnerystę su ES; teigiamai vertina nuolatinį aktyvų Moldovos dalyvavimą ES misijose ir operacijose pagal BSGP, t. y. ES karinėje operacijoje Bosnijoje ir Hercegovinoje (operacija ALTHEA) ir ES mokymo misijoje Somalyje, jos susidomėjimą dalyvavimu nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (PESCO) projektuose ir vykstančias derybas dėl pagrindų susitarimo su Europos gynybos agentūra; ragina ES įtraukti Moldovą į ES saugumo ir gynybos programas bei susijusius biudžeto asignavimus, įskaitant Europos gynybos pramonės programą ir gynybos parengties 2030 m. veiksmus, kad šalis galėtų kartu su valstybėmis narėmis dalyvauti bendruose viešuosiuose pirkimuose;

37. teigiamai vertina pagal Europos taikos priemonę (ETP) 2024 m. skirtą 50 mln. EUR sumą Moldovos ginkluotųjų pajėgų gynybos pajėgumams modernizuoti atsižvelgiant į dabartinius saugumo iššūkius; pažymi, kad Moldova yra antra pagal dydį ETP paramos gavėja po Ukrainos – nuo 2021 m. jai iš viso skirta 137 mln. EUR; teigiamai vertina tai, kad paskelbta, jog 2025 m. iš ETP biudžeto Moldovai bus skirta 60 mln. EUR parama; ragina valstybes nares palaipsniui didinti Moldovai iš ETP teikiamą finansavimą, kad būtų toliau stiprinami šalies gynybos pajėgumai;

°

° °

38. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Moldovos Respublikos prezidentei, vyriausybei bei parlamentui.